

Kumlinge kommuns utlåtande över förslag till ny kommunallag för Åland

Ärende: Remiss – Ny kommunallag för Åland

Dnr: ÅLR 2026/1767

1. Inledning

Kumlinge kommun har tagit del av lagförslaget till ny kommunallag. Förslaget innebär en genomgripande modernisering av den kommunala lagstiftningen och berör kommunens organisation, ekonomi, förvaltning, samarbete och arbetsgivarroll.

Detta utlåtande utgår från Kumlinge kommuns förutsättningar som liten skärgårdskommun med mycket begränsade administrativa resurser.

2. Sammanfattande bedömning

Kumlinge kommun ser positivt på ambitionen att modernisera och förtydliga kommunallagen, särskilt i de delar som gäller tydligare struktur, förbättrad rättssäkerhet och ökad flexibilitet.

Samtidigt innebär lagförslaget ökade administrativa krav, ökad komplexitet och potentiellt ökade kostnader, vilket riskerar att slå oproportionerligt hårt mot små skärgårdskommuner.

3. Centrala synpunkter

3.1 Annan förvaltningsstruktur

§34 i lagförslaget beaktar inte en förvaltningsstruktur där kommunen inte har andra nämnder än den lagstadgade Byggnadsnämnden. Vi tolkar §34 så, att genom den kommer de flesta som arbetar i kommunen, och med anledning av avsaknad av nämnder, lyder de under kommunstyrelsen vilket gör att de exkluderas från att kunna väljas till ledamöter i kommunstyrelsen.

3.2 Avsaknad av skärgårdsperspektiv

Kumlinge kommun anser att den mest betydande bristen är att skärgårdskommunernas särskilda förutsättningar inte beaktas i lagtexten.

3.2 Oproportionerliga administrativa krav

Lagförslaget innebär ökade krav avseende uppföljning, rapportering och kontroll. Detta skapar en betydande belastning för små organisationer.

3.3 Ekonomi och revision

Krav på auktoriserad revisor samt utökade ekonomiska krav innebär ökade kostnader och praktiska svårigheter.

3.4 Kommunalt samarbete

Kumlinge kommun ser positivt på möjligheten till ökat samarbete mellan kommuner, men regelverket måste vara flexibelt.

3.5 Kommunförbund och avtalsmyndighet

Kumlinge kommun anser att nuvarande system med kommunförbund och avtalsdelegation i huvudsak bör behållas.

3.6 Kommunen som aktör på marknaden

Striktare regler riskerar att hämma utveckling i områden där marknaden är svag.

3.7 Valbarhet och rekrytering

Flexibilitet är avgörande då rekryteringsbasen i små kommuner är begränsad.

4. Samlad bedömning

Kumlinge kommun tillstyrker modernisering men efterlyser anpassning för små kommuner.

5. Förslag till ändringar

- Inför skärgårdsperspektiv i lagen
- Differentiera administrativa krav
- Säkerställ flexibilitet
- Behåll fungerande samarbetsstrukturer
- Inför övergångsperioder

6. Avslutande ställningstagande

Kumlinge kommun anser att lagförslaget i sin nuvarande form inte tillräckligt beaktar små skärgårdskommuners förutsättningar.